

ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებათა როლი და მათი აღსრულება
ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში

თამარ აბაშიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საჯარო
სამართლისა და პოლიტიკის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

საჯარო სამართალი და პოლიტიკა

ხელმძღვანელი: თამარ კორძია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022 წელი

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან/და დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თამარ აბაშიძე

2022 წელი

აბსტრაქტი

ნაშრომი მოიცავს ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებათა როლის მიმოხილვას და მათი ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში აღსრულების საჭიროების გაანალიზებას. სასამართლო გადაწყვეტილებათა გაანალიზების საფუძველზე წარმოჩენილია ქართული საკანონმდებლო ჩარჩოს ხარვეზები.

ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის ევროპული სისტემის მთავარი ღირებულებების დაცვის საშუალებაა. გადაწყვეტილებათა აღსრულება თითოეული ხელშემკვრელი სახელმწიფოს ვალდებულებაა. იმისათვის, რომ მომავალში მსგავსი დარღვევები თავიდან იქნეს აცილებული, საჭიროა ეროვნული კანონმდებლობის მექანიზმები ევროპული სასამართლოს მიერ დარღვევის დადგენის შემდეგ საქმის წარმოების განახლების შესაძლებლობას იძლეოდეს. საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კანონმდებლობაში ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებით საქმის წარმოების განახლება დაუშვებლად არის მიჩნეული. აღნიშნულ შეზღუდვას არ უდევს რაიმე ლეგიტიმური მიზეზი და პრაქტიკიდან გამომდინარე, ეს ნორმა საფუძველ გამოცლილი რჩება.

კვლევის მიზანია გაანალიზებულ იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის ხარვეზი ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების დაუშვებლობის ნაწილში, ასევე შესწავლილ იქნეს ის მიზეზები, რაც ხელს უწყობს ამ შეზღუდვის არსებობას და იდენტიფიცირებულ იქნეს ის მასშტაბებიც რაც შესაძლოა საქმის წარმოების განახლებას თან ახლდეს.

კვლევისას გამოყენებულ იქნება ემპირიული, შედარებით-სამართლებრივი, შეფასების კვლევის მეთოდები, რაც მოიცავს როგორც საქართველოს სასამართლო გადაწყვეტილებებს, ისე სხვა ქვეყნების პრაქტიკას, მინისტრთა კომიტეტის ანგარიშებს, სამეცნიერო სტატიების მიმოხილვას.

კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ საქართველომ ადმინისტრაციული საპროცესო კანონმდებლობა ევროპული კონვენციის სტანდარტებთან შესაბამისობაში უნდა მოიყვანოს და შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები შეიმუშაოს.

საკვანძო სიტყვები: ევროპული სასამართლო, გადაწყვეტილებათა აღსრულება, ახლად აღმოჩენილი გარემოებები, ევროპული კონვენცია, საქმის წარმოების განახლება, სამართლიანი დაკმაყოფილება.

Abstract

The paper includes an overview of the role of European Court decisions and an analysis of their need for enforcement in the administrative proceedings. Based on the analysis of court decisions, the shortcomings of the Georgian legislative framework are presented.

The decisions of the European Court of Human Rights are the main mechanism for protecting the core values of the European system of human rights and freedoms. Enforcement of decisions is the responsibility of each Contracting State. In order to prevent similar violations in the future, it is necessary for the mechanisms of national law to allow the resumption of proceedings after violation has been established by the European Court. In the administrative procedural legislation of Georgia, by the decision of the European Court, the resumption of the case is considered inadmissible. This restriction is not based on any legitimate reason and in practice, it remains ungrounded.

The purpose of the study is to analyze the shortcomings of the Code of Administrative Procedure in the inadmissibility of resumption of proceedings due to newly discovered circumstances, as well as to examine the reasons for this restriction and to identify the extent to which resumption of proceedings may occur.

Empirical, comparative-legal, evaluation research methods were used in the research, which includes court decisions of Georgia, as well as the practice of other countries, reports of the Committee of Ministers, review of scientific articles.

As a result of the research, it was determined that Georgia should bring the administrative procedural legislation in line with the standards of the European Convention and establish the relevant legislative changes.

Keywords: European Court, Enforcement of judgments, Newly discovered circumstances, European Convention, Resumption of proceedings, Fair satisfaction